

Raziskovalno delo na šolah je za marsikaterega nadebudneža prvi korak na poti stroke in znanosti ter dodatni korak pri izgradnji celovite osebnosti. Pri mladinskem raziskovalnem delu so v ospredju učenci in dijaki - njihovo znanje, izkušnje, sposobnosti, veščine in spretnosti, kritičnost, samostojnost v iskanju novih idej, spoznanj in poti ter njihova usmeritev k samostojnemu razmišljanju in delovanju na sploh. Dijaki in učenci z raziskovalnim delom spoznajo faze in različne metode dela, pridobivajo znanja na področjih, ki jih še posebej zanimajo, razvijajo sposobnosti povezovanja dobljenih podatkov, analizirajo povezanost vplivov stanj in pojavov, razvijajo različne strategije mišljenja, sistematično načrtujejo raziskovalno delo in iščejo podatke ter informacije, spoznajo tehnike zapisovanja raziskovalnih rezultatov ter razvijajo sposobnosti komunikacije in predstavitve svojega dela.

V Komisiji Mladi za Celje smo ob vzpostavitvi novega ocenjevalnega lista poskušali upoštevati večino naštetega.

- 1. Ocenjevalni list je členjen na vse **elemente, ki so ključni pri raziskovalnem delu**, od izbire teme, oblikovanja načrta raziskave ipd., do utemeljevanja in predstavitve rezultatov.*
- 2. V ocenjevalnih listih smo vzpostavili primerno **razmerje med strokovnostjo in izkazanimi veščinami**, ki so zahtevani v posameznih etapah raziskovalnega dela. Upoštevali smo celostne vzgojno-izobraževalne specifičnosti RD mladih neprofesionalnih entuziastov - prvine znanosti oziroma stroke, tehnične posebnosti, jezikovne prvine poročila in zagovora, sistematičnost izvedbe nastopa, vzgojni, spretnostni in estetski vidiki aktivnosti ter uporabljene veščine.*
- 3. Točkovnik pri ocenjevanju zahteva upoštevanje **strokovne/znanstvene logičnosti** in istočasno osnovnih **didaktičnih protokolov**.*
- 4. Izbrali smo točkovanje z manjšim številom točk ob podrobneje razdelanih postavkah posameznih elementov MRD, s čimer smo **zmanjšali subjektivnost in stvarne napake** ter povečali objektivnost in zanesljivost ocenjevanja.*
- 5. Ocenjevalne liste smo sestavili s **pomočjo že obstoječih in preizkušenih točkovnikov** dr. Edvarda Kobala (SZF, 1994), Komisije Mladi za Celje (2006), Komisije Mladi za napredek Maribora (2008), Matjaža Šaleja (ERICO Velenje, 2009) in soavtorjev dr. Jožeta Hudalesa (FF Ljubljana, 2009) in mag. Slavka Hozjana (ŠCV, 2009), državnih srečanj mladih raziskovalcev (ZOTKS, 2000) ter predlogov Jožeta Berka in Bojana Štiha (Aktiv ravnateljev OŠ in OŠ Hudinja, 2010). Upoštevali smo tudi nekatera konstruktivna mnenja mentorjev in članov ocenjevalnih komisij.*

Člani Komisije Mladi za Celje upamo, da bo delo s spremenjenim ocenjevalnim listom lažje in učinkovitejše za ocenjevalce, mladim raziskovalcem pa bo predstavljal uporabnejša in konkretnjša napotila za odpravo eventualnih primanjkljajev na njihovi začetni poti strokovnega in znanstvenega izpopolnjevanja.

- OCENJEVALNO RAZMERJE MED STROKOVNOSTJO, VEŠČINAMI IN SPRETNOSTMI
 - TER FUNKCIONALNOSTJO PRI MLADINSKEM RAZISKOVALNEM DELU

	RAZISKOVALNA NALOGA			RAZISKOVALNA NALOGA Z IZDELKOM			
	naloga	predstavitev	Σ	naloga	predstavitev	izdelek	Σ
prvine stroke/znanosti, sistematika MRD	52 %	15 %	67 %	30 %	12 %	-	42 %
veščine in spretnosti, prvine govora	23 %	10 %	33 %	10 %	8 %	-	18 %
izdelek	-	-	-	-	-	40 %	40 %
Σ	75 %	25 %	100 %	40 %	20 %	40 %	100 %

raziskovalna naloga - komentar

tema	raziskovalna tema je izvirna, uporabna ali ustvarjalna
	primerna je razvojni stopnji raziskovalca
	naslov je jasen in eksakten ter jedrnato zajema bistvo
povzetek	povzetek vključuje vse tipične elemente (raziskovalni problem, metodološka izhodišča, rezultati) in ima optimalen obseg (do 200 besed)
opredelitev raziskovalnega problema	uvod razumljivo uvaja nadaljno vsebino
	namen naloge jasno definira raziskovalni problem
	raziskovalni problem je oblikovan v obliki, primerni za posamezni tip/področje raziskave
	hipoteze oziroma zastavljeni problemi so smiselni, kakovostni in natančno opredeljeni
metodologija dela	metodologija dela je natančno opredeljena in omogoča smotrno izvedbo raziskave
	podatki so dosledno zbrani, obdelani in uporabljeni (združljivost podatkov, opis uporabljenega materiala, reprezentativnost vzorcev...)
teoretični uvod	teoretični uvod podpira nadaljno raziskavo
	obseg teoretičnega dela je optimalen (ne presega polovice celotne naloge)
	uporabljene trditve in dognanja drugih so podkrepjeni z referencami
rezultati dela	so uporabni, predstavljajo novost, ali drugo dodano vrednost
	so strokovno in metodično logični ter predstavljajo celovitost rešitve
	so tehnično ustrezno predstavljeni, jasni in nazorni
	so raziskovalno natančni in vsebinsko temeljiti
razprava	je kakovostna in strokovno ustrezna
	je skladna s hipotezami ali namenom naloge
	je osredotočena na raziskovani problem in kritično utemeljuje sklepe
	kaže avtorjevo širše poznavanje strokovnega področja
estetski izgled in tehnične zahteve	naloga je estetsko oblikovana
	naloga je pregledna, smiselno členjena, sestavni deli so sorazmerni
	upoštevana so navodila za oblikovanje pisnega izdelka (1. stran, avtorji, številčenje strani, kazalo, spremna dokumentacija)
literatura, viri in informatorji	izbor in obseg literature ter virov je sodoben in smiselno izbran
	citiranje je dosledno, enotno in skladno z enim izmed uveljavljenih sistemov

	literatura in viri so kritično analizirani in smiselno uporabljeni
jezik	jezik je jasen in razumljiv ter vzbuja zanimanje bralca
	strokovna terminologija je ustrezna
	naloga je jezikovno pregledana, lektor je naveden

ocena javne predstavitve

struktura, vsebina predstavitve	predstavitev bistvenega - bistvo problema in rezultati naloge so celovito predstavljeni
	nazornost, predstavnost - vizualna predstavitev v celoti je nazorna, primerna ali izvirna
	racionalnost - čas je racionalno izrabljen
komunikacija ter zvočne in vidne prvine govora	avtorji nalogo predstavijo brez neposrednega branja in obširnejših pisnih predlog
	zvočne in vidne prvine govora (razumljivost, glasnost in stik z občinstvom) so primerni
	jedrnatost - izražanje je knjižno, jedrnato, živo in zanimivo
znanje in kompetentnost	kompetentnost - avtorji kompetentno in suvereno tolmačijo rezultate in zaključke
	prožnost - avtorji so sposobni razpravljati in polemizirati o lastnih rezultatih
	kritičnost in samokritičnost - avtorji so kritični do svojega dela in ugotovitev
	strokovnost - avtorji uporabljajo ustrezno strokovno terminologijo in dokažejo suvereno poznavanje širšega strokovnega področja

ocena izdelka in njegovega delovanja

natančnost	izdelek je natančno izdelan
zanesljivost	izdelek učinkovito in zanesljivo deluje
uporabnost	izdelek ima neposredno uporabno vrednost, predstavlja samostojno ali dodano izboljšavo, inovacijo ipd.
strokovnost	avtor obvladuje podrobnosti v zvezi z načrtovanjem, proizvodnjo in uporabo izdelka